

W dniach 28-29 marca 2018 r. (środa i czwartek) w Archiwum Narodowym w Pradze (Národní archiv Praha - Archivní 4/2257, 149 00 Praha 4 – Chodovec) odbędzie się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Ćwierć stulecia razem. Czechosłowacja i Ruś Podkarpacka” (Čtvrtstoletí spolu. Československo a Podkarpatská Rus).

Ruś Podkarpacka, czy też Zakarpacka, jak częściej określana jest w Polsce i na Ukrainie, to region historyczny położony dziś na zachodniej Ukrainie, jedyny obszar na południe od Karpat zamieszany przez ludność wschodniosłowiańską. Leży on wewnątrz północno-wschodniej części wielkiego łuku Karpat, na południowych stokach Beskidów Wschodnich, od północy otoczony przez Bieszczady Wschodnie, Gorgany i Czarnohorę. Południową granicę stanowi dolina rzeki Cisy, na zachodzie dolina Użu. Od końca IX wieku do 1918 r. obszar ten stanowił część Węgier. Jednak w listopadzie 1918 w Amerykańska Rada Rusinów Węgierskich uchwaliła deklarację o przyłączeniu Rusi Zakarpackiej do powstającego właśnie państwa federacyjnego, jakim była Czechosłowacja. Zapadłe potem decyzje potwierdzono w 1920 r. w międzynarodowym traktacie przyjętym w Trianon. Po zakończeniu II wojny światowej w traktacie pomiędzy Czechosłowacją a ZSRR, zawartym 29 czerwca 1945 r., Zakarpacie zostało włączone do Ukraińskiej SRR, jako część Związku Radzieckiego.

Przez długi czas los Rusi Zakarpackiej był bardzo marginalnie traktowane przez historyków. Dopiero w ostatnich latach wzrosło zainteresowanie nie tylko historią tej najbardziej wschodniej części międzywojennej Czechosłowacji, ale także jej losami w latach II wojny światowej, aż do jej połączenia z ZSRR. Przygotowywana konferencja będzie poświęcona politycznym, administracyjnym, a także kulturowym i ekonomicznym aspektom przynależności tej ziemi do Czechosłowacji.

Program konferencji dostępny jest już w Internecie (<https://www.nacr.cz/wp-content/uploads/2017/10/program.pdf>). Wśród archiwistów i historyków z Czech, Słowacji, Węgier i Ukrainy wystąpi również polski historyk mgr Stanisław Tokarz z Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego z referatem pt.: „Stosunki między Czechosłowacją a Polską w okresie międzywojennym w odniesieniu do Rusi Zakarpackiej” (Poměr mezi Československem a Polskem v meziválečném období ve vztahu k Podkarpatské Rusi).

Za względu na ograniczoną liczbę miejsc osoby pragnące przysłuchiwać się obradom powinny rejestrować się pod e-mail lucia.holanova@nacr.cz do 25 marca 2018 r. Teksty referentów, jak i studia innych badaczy dotyczące tej tematyki, zostaną wydane w odrębnej monografii.

Zainteresowani publikacją swoich artykułów mogą wysyłać ich teksty pod adres e-mail david.hubeny@nacr.cz. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru i redakcji tekstów.

Wiele archiwalnych zespołów i zbiorów znajdujących się w archiwach, a odnoszących się do czechosłowackiej administracji na Podkarpackiej Rusi, stało się inspiracją do przygotowania wystawy, która łączy się bezpośrednio z konferencją. Jej uroczyste otwarcie nastąpi 28. marca 2018 o godz. 17.00 w holu Archiwum Narodowego.

CZECHY: Konferencja poświęcona Rusi Zakarpackiej

Wpisany przez Ivo Łaborewicz

wtorek, 06 marca 2018 20:05 - Poprawiony wtorek, 06 marca 2018 20:10

Wiecej:

[Pozvánka na konferenci Čtvrtstoletí spolu. Československo a Podkarpatská Rus](#)

[Čtvrtstoletí spolu — mezinárodní konference](#)

oprac. Ivo Łaborewicz

AP Wrocław O/Jelenia Góra